

Přednáška pro VIII. jarní semestr magisterského studia

Průběh trestního řízení

13. 4. 2010

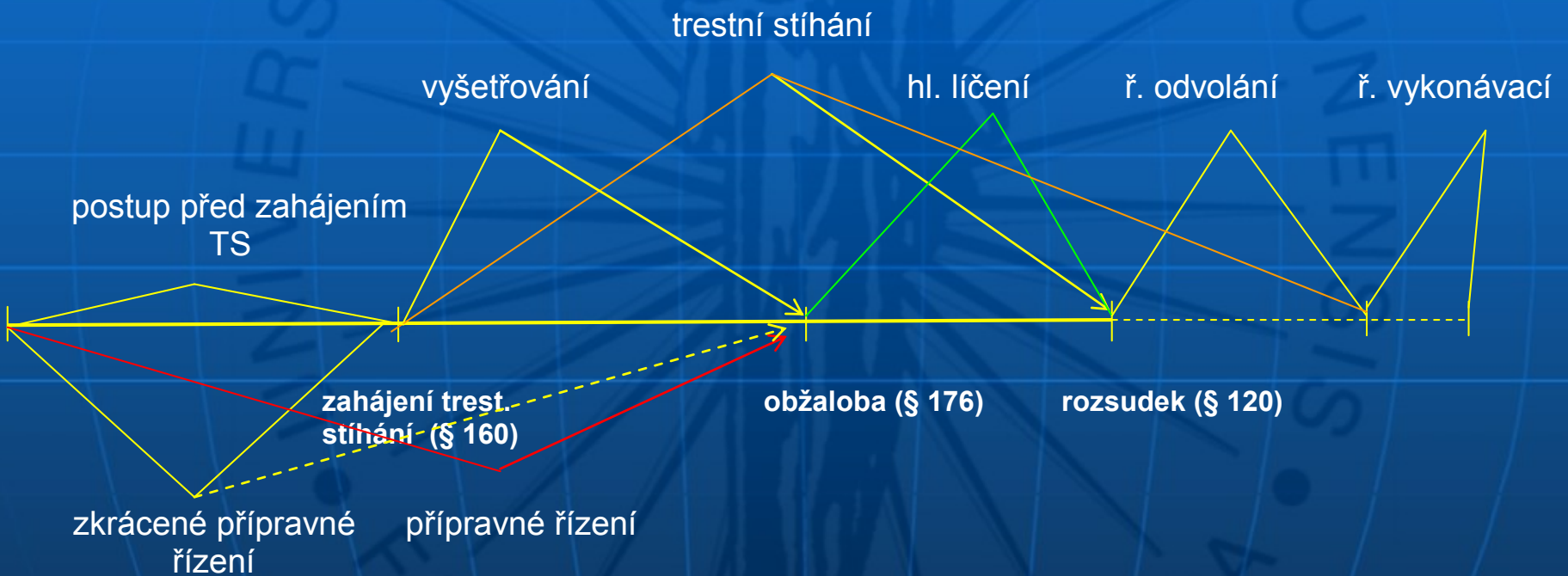
prof. JUDr. Jaroslav Fenyk, Ph.D., DSc.

Stádia trestního řízení

➤ Trestní řád rozeznává následující stádia:

- Přípravné řízení
- Předběžné projednání obžaloby
- Hlavní líčení
- Opravné řízení
- Vykonávací řízení

Schéma průběhu trestního řízení podle českého trestního řádu

Část I.
Přípravné řízení trestní

- **Historie** přípravného řízení v českých zemích
- **Současná úprava** přípravného řízení
- **Orgány** přípravného řízení:
 - Policejní orgán
 - Státní zástupce
 - Soud (resp. soudce)
- **Formy** přípravného řízení
 - Postup před zahájením trestního stíhání (§ 158 - 159b)
 - Vyšetřování (§ 160 - § 175)
 - Zkrácené přípravné řízení (§ 179a - § 179f)
- **Dokazování** v přípravném řízení
- **Obžaloba a návrh na potrestání**

1. Postup před zahájením trestního stíhání

- **Počátek provádění úkonů** trestního řízení
 - Sepsání úředního záznamu o zahájení úkonu
 - Neodkladné nebo neopakovatelné úkony
- **Policejní orgán je oprávněn**
 - vyžadovat **vysvětlení** od fyzických a právnických osob a státních orgánů,
 - vyžadovat **odborné vyjádření** od příslušných orgánů, a je-li toho pro posouzení věci třeba, též znalecké posudky,
 - obstarávat potřebné **podklady**, zejména spisy a jiné písemné materiály,
 - provádět **ohledání věci a místa činu**,

- vyžadovat, za podmínek uvedených v § 114, **provedení zkoušky krve** nebo jiného podobného úkonu, včetně odběru potřebného biologického materiálu,
- pořizovat **zvukové a obrazové záznamy osob**, snímat **daktyloskopické otisky**, provádět osobou téhož pohlaví nebo lékařem **prohlídku těla** nebo ke zjištění a zachycení stop nebo následků činu,
- za podmínek stanovených v § 76 **zadržet** podezřelou osobu,
- za podmínek stanovených v § 78 - § 81 činit **rozhodnutí a opatření** v těchto ustanoveních naznačená,
- způsobem uvedeným v hlavě čtvrté provádět **neodkladné nebo neopakovatelné úkony**, pokud podle tohoto zákona jejich provedení nepatří do výlučné pravomoci jiného orgánu činného v trestním řízení.

➤ Podání vysvětlení

- Osoba podávající vysvětlení může být podezřelým nebo nikoli.
- Právo na právní pomoc advokáta.
- Vysvětlení a neodkladný a neopakovatelný úkon (úloha soudce).

Skončení prověřování

- Zákon stanoví lhůty (2, 3, 6 měsíců)
 1. Odložení nebo jiné vyřízení věci (§ 159a)
 2. Dočasné odložení trestního stíhání (§ 159b)
 3. Zahájení trestního stíhání (§ 160)

2. Vyšetřování

- Vyšetřovací orgány
 - Policejní orgán
 - Státní zástupce
- Stíhání se souhlasem poškozeného (§ 163)
 - Taxativní výčet trestných činů
 - Kontroverzní ustanovení s důsledky pro trestní řízení

Průběh vyšetřování

- Usnesení o zahájení trestního stíhání
- Účast obviněného a obhájce ve vyšetřování
- Skončení vyšetřování a prostudování spisů, návrhy
- Lhůty ke skončení vyšetřování (2, 3 měsíce)
- Vyšetřování trestných činů, o nichž koná v řízení v I. stupni krajský soud (§ 168 - § 170)
- Dozor státního zástupce (§ 174)

3. Zkrácené přípravné řízení (§ 179a - 179h)

- Podmínky zkráceného řízení:
 - Příslušnost okresního soudu;
 - Horní hranice trestu odnětí svobody nejvíce 3 roky;
 - Podezřelý přistižen při činu nebo bezprostředně po něm;
 - Jinak by bylo zahájeno trestní stíhání, věc je skutkově jednoduchá;
 - Práva podezřelého;
 - Lhůty pro skončení nelze překračovat;

Rozhodnutí v přípravném řízení

1. Postup před zahájením trestního stíhání:

- **Odložení nebo jiné vyřízení věci (§ 159a):**
 - Nejde o podezření ze spáchání trestného činu.
 - Trestní stíhání je nepřípustné.
 - Trestní stíhání je neúčelné.
 - Není znám pachatel.
 - (Nabývá právní moci, ale nečiní překážku rei iudicatae)
- **Dočasné odložení trestního stíhání (§ 159b)**
- **Zahájení trestního stíhání (§ 160)**

2. Vyšetřování:

- Postoupení věci jinému orgánu (§ 171)
- Zastavení trestního stíhání (§ 172)
- Přerušování trestního stíhání (§ 173)
- Podmíněné zastavení trestního stíhání (§ 307)
- Narovnání (§ 308)
- Přezkum usnesení o zastavení trestního stíhání a o postoupení věci Nejvyšším státním zastupitelstvím (§ 173a, § 174a)
- Podání obžaloby (§ 176)

3. Zkrácené přípravné řízení:

- Podání návrhu na potrestání
- Zahájení trestního stíhání
- Podmíněné odložení podání návrhu na potrestání

The background of the slide features a large, faint watermark of the seal of the Faculty of Law at Masaryk University of Brno. The seal is circular and contains a central figure of a man in a suit, holding a book and a staff. The text around the seal reads "UNIVERSITAS MASARYKIANA BRUNNENSIS" at the top and "FACULTAS IURIDICA" at the bottom.

Konkrétní případ trestního řízení

Zahájení úkonů trestního řízení

Policie České republiky
Obvodní oddělení
333 33 Sobotín

Podací razítko

Okresní státní
zastupitelství
Jeseník

Jeseník 3. ledna 2004

Č.j. DMLI-3333/LŘ-SO-2004

Z Á Z N A M

o zahájení úkonů trestního řízení

Podle § 158, odst. 3 trestního řádu byly dne 3. ledna 2004 zahájeny úkony trestního řízení ve věci trestného činu krádeže dle § 247 odst. 1 písm. d) trestního zákona a trestného činu neoprávněné držení platební karty dle § 249b trestního zákona, kterého se dopustil dosud neznámý pachatel tím, že dne 3. 1. 2004 okolo 05:00 hodin v obci Sobotín u silnice č. 406 v místě naproti prodejně SD Jednota, přistoupil k poškozené Lucii Novákové a z ramene jí strhl kabelku černé barvy, kterou odcizil s obsahem OP č. 33433433, cestovní pas č. 4434443, ŘP č. AL 555533, platební kartu u KB a kartu od sporožirového účtu u KB, kartu VZP vše na jméno Lucie Nováková a dále finanční hotovost 1.700,-- Kč, šipky, svazek klíčů a kosmetiku vše v celkové hodnotě 4.000,-- Kč ku škodě Lucie Novákové.

Oznamovatel: Lucie Nováková, nar. 17. 4. 1970, trvale bytem
Sobotín č. 22, okr. Šumperk

Poškozený: Lucie Nováková, nar. 17. 4. 1970, trvale bytem
Sobotín č. 22, okr. Šumperk

Výše uvedené skutečnosti byly zjištěny na základě trestního
oznámení Lucie Novákové na Policii ČR, Obvodní oddělení Jeseník
dne 3. 1. 2004.

Protože zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že mohl být spáchán
trestný čin, byly k objasnění a prověření všech okolností této věci
zahájeny úkony trestního řízení ve věci podezření ze spáchání
trestného činu krádež dle § 247/1 d) tr. zákona a trestného činu
neoprávněné držení platební karty dle § 249b tr. zákona.

Zpracoval:
podpis
por. Michal Hezký
policejní inspektor
tel: 224835327

Za policejní orgán:
odpis
npor. Lukáš Slušný
vedoucí oddělení

Zahájení trestního stíhání

Policie České republiky
Okresní ředitelství
Služba kriminální policie a vyšetřování
333 22 Jeseník

Podací razítko

Okresní státní zastupitelství
Jeseník

7. 2. 2004

V Jeseníku dne 5. února 2004

USNESENÍ

Podle § 160 odst. 1 tr.řádu zahajují trestní stíhání

Michala Prokeše, nar. 30. 5. 1975/2233 v Brně,
tr. bytem Jasanova 1, Praha,
t. č. bytem Rejchartice 23, okr. Jeseník,
bez zaměstnání

jako obviněného

z trestného činu loupež podle § 234 odst. 1 tr. zák., a trestného činu neoprávněného držení platební karty podle § 249b tr. zák., kterých se měl dopustit tím, že dne 3. 1. 2004 okolo 05:00 hodin v obci Sobotín u silnice č. 406, nedaleko areálu společnosti MIX s.r.o., Sobotín 1, přistoupil zezadu k poškozené Lucii Novákové a pokusil se jí strhnout z ramene její dámskou kabelku v úmyslu ji odcizit, kdy v důsledku tohoto jednání spadla Lucie Nováková na záda na zem, přičemž svoji kabelku stále pevně držela v ruce, kdy poté Michal Prokeš využil své fyzické převahy a přes aktivní fyzický odpor Lucie Novákové, která se s ním o kabelku přetahovala, vytrhl Lucii Novákové kabelku z ruky a zmocnil se jí,

přičemž v kabelce v hodnotě cca 500,-- Kč, byla kromě občanského průkazu, cestovního pasu, řidičského průkazu a kartičky Všeobecné zdravotní pojišťovny ČR poškozené, vše v hodnotě cca 400,-- Kč, dámské kožené peněženky v hodnotě cca 300,-- Kč, kosmetických přípravků v hodnotě cca 250,-- Kč, hracích šipek v hodnotě cca 100,-- Kč a svazku klíčů v hodnotě 50,-- Kč, rovněž finanční hotovost ve výši 1.700,-- Kč a dále nepřenositelná platební karta Komerční banky a.s. k účtu č. 12345678910/0222 a nepřenositelná platební karta Maxkarta Poštovní spořitelny a.s. k účtu č. 987654321/0333, obě na jméno Lucie Nováková.

tedy celkem způsobil Lucii Novákové, nar. 17. 4. 1970, trvale bytem Sobotín č. 22, okr. Šumperk, škodu ve výši cca 3.300,-- Kč, kdy v důsledku pádu na zem utrpěla Lucie Nováková odřeninu hlavy, se kterou nevyhledala lékařské ošetření.

Odůvodnění:

Výše uvedené skutečnosti jsou dokladovány spisovým materiálem předaným do vyšetřování Obvodním oddělením Policie ČR Sobotín pod č.j. BKPTS-3333/L-B-2004.

Tyto skutečnosti vyplývají zejména z výpovědi poškozené L. Novákové, která podrobně popsala způsob, jakým jí byla kabelka odcizena, dále z výpovědi M. Pokorné, dokladů k citovaným účtům, jakož i z výpovědi samotného M. Prokeše a dalších písemných materiálů.

Na základě těchto skutečností je dostatečně odůvodněn závěr, že Michal Prokeš svým jednáním, kdy proti jinému užil násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci a kdy si neoprávněně opatřil nepřenosnou platební kartu jiného, identifikovatelnou podle jména, naplnil jak po objektivní, tak po subjektivní stránce znaky skutkové podstaty trestného činu loupež podle § 234 odst. 1 tr. zák. a trestného činu neoprávněné držení platební karty podle § 249b tr. zák. a proto jsem se rozhodl vydat toto usnesení.

Poučení: *Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost, kterou můžete podat u policejního orgánu do 3 dnů od jeho doručení. Stížnost nemá odkladný účinek.*

Obviněného zároveň poučuji, že v jeho případě se jedná o nutnou obhajobu ve smyslu § 36 odst. 3 tr. řádu, tzn. že musí mít obhájce již v přípravném řízení. K jeho zvolení mu stanovím lhůtu 3 dny od převzetí tohoto usnesení. Pokud si obviněný v této lhůtě obhájce nezvolí, a nezvolí-li mu ho ani osoba k tomu oprávněná (§ 37 odst. 1 tr.řádu), bude mu ustanoven soudem.

podpis
por. Mgr. Luděk Slaný
policejní komisař

Obžaloba

Okresnímu soudu
v Jeseníku

O B Ž A L O B A

Státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Jeseníku podává podle ustanovení § 176 odst. 1 trestního řádu obžalobu na obviněného jménem

Michal Prokeš,

nar. 30. 5. 1975 v Brně, dělník firmy REX a.s., trvale bytem Jasanova 1, Praha, nyní nehlášeně bytem Rejchartice 23, okr. Šumperk,

že

1. dne 3. 1. 2004 v době kolem 5.00 hod. v obci Sobotín, na chodníku u silnice č. 406, nedaleko areálu firmy MIX s.r.o., poté co dohonil zde procházející Lucii Novákovou, nar. 17. 4. 1970, uchopil černou dámskou kabelku, kterou měla pověšenou přes rameno a pokusil se jí tuto kabelku z ramene strhnout, což se mu však nepodařilo, pročež se začal se jmenovanou Lucií Novákovou o kabelku přetahovat, v důsledku čehož strhl poškozenou Lucií Novákovou pozpátku na zem, kde se tato udeřila i do hlavy, přičemž i s na zemi ležící poškozenou se o kabelku dál přetahoval, kdy vzhledem ke své fyzické převaze a následnému prasknutí ucha kabelky, jí nakonec tuto kabelku vytrhl a i s věcmi v ní uloženými, včetně peněženky s hotovostí ve výši nejméně 1.700,-- Kč, osobních dokladů poškozené, klíčů, kosmetiky, hracích šipek a platební karty vystavené na jméno poškozené k účtu č. 987654321/0333 vedeném Poštovní spořitelnou a platební karty KB vystavené na jméno poškozené k účtu č. 12345678910/0222, z místa činu odešel, čímž jmenované Lucií Novákové, jako vlastníkově všech uvedených věcí a hotovosti, způsobil celkovou škodu ve výši nejméně 2.880,-- Kč,

2. v přesně nezjištěné době od 22.30 hod. dne 28. 12. 2003 do 2:00 hod. dne 29. 12. 2003 v Sobotíně, v restauraci U šaška na ulici Horníkova 12, po předchozí vzájemné domluvě s obv. Petrem Svobodou, nar. 3. 5. 1980, jehož trestní stíhání pro tento skutek bylo zastaveno dle § 172 odst. 2 písm. a) tr. řádu, vzal Lence Smetanové, nar. 8. 10. 1982, poté co jmenovaný Petr Svoboda odlákal hovorem její pozornost, k její škodě, z ledvinky, kterou měla položenou těsně vedle sebe na sedačce, na níž seděla, mobilní telefon zn. Siemens C55 v hodnotě 2.070,-- Kč a hotovost ve výši 1.500,-- Kč, přičemž tohoto jednání se dopustil i přesto, že byl rozsudkem Okresního soudu v Jeseníku č.j. 43 VT 353/2003-269, ze dne 7. 2. 2003, v právní moci dne 15. 5. 2003, potrestán mimo jiné i za trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), e), odst. 2 trestního zákona, dílem ukončený ve stádiu pokusu dle § 8 odst. 1 trestního zákona, kdy z výkonu tímto rozsudkem uloženého trestu v trvání deseti měsíců, pro jehož výkon byl zařazen do věznice s dozorem, byl podmíněně propuštěn dne 25. 11. 2004,

3. ačkoliv věděl, že Petr Svoboda, nar. 3. 5. 1980, získal osobní motorové vozidlo tv. Zn. Škoda Octavila GLXI, RZ 5A83208, včetně jeho výbavy tím, že jej odcizil Michalu Sladkému, nar. 5. 12. 1969, tak v přesně nezjištěné době od 10. 1. 2004 do 14. 1. 2000 nejprve na bližší nezjištěném místě v okolí Šumperka společně s jmenovaným Petrem Svobodou z uvedeného vozidla vymontoval autorádio zn. Panasonic v hodnotě 3.000,-- Kč a po jeho prodeji pro svoji potřebu použil část takto získaných finančních prostředků a dále v Rapoticích si z uvedeného vozidla vzal čtyři gumové koberečky v úhrnné hodnotě 500,-- Kč a jednu textilní podložku ze zavazadlového prostoru v hodnotě 700,-- Kč, kteréžto následně používal ve svém vlastním vozidle,

tedy

- ad 1. - proti jinému užil násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci,
 - neoprávněně si opatřil nepřenosnou platební kartu jiného identifikovatelnou podle jména,
- ad 2. - přisvojil si cizí věc tím, že se jí zmocnil, čin spáchal na věci, kterou měl jiný při sobě a byl za takový čin v posledních třech letech potrestán,
- ad 3. - užíval věc získanou tr. činem spáchaným jinou osobou.

T í m s p á c h a l

Ad 1.- trestný čin loupeže podle § 234 odst. 1 trestního zákona,
- trestný čin neoprávněného držení platební karty podle § 249b trestního zákona,

Ad 2.- trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. d), písm. e) trestního zákona,

Ad 3.- trestný čin podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) trestního zákona.

Navrhuji u hlavního líčení:

1. slyšet jako svědka Lenku Smetanovou č.l. 33-35, Lucii Novákovou č.l. 46-47, 195-198,
2. podle ustanovení § 213 odst. 1 tr.řádu číst fakturu č.l. 39a, výpisy z účtů, č.l. 48, 49, seznam odcizených věcí č.l. 53, úřední záznam č.l. 58, protokol o vydání věci č.l. 65, podstatnou část znaleckého posudku podaného v jiné trestní věci č.l. 67-75, podstatnou část protokolu o ohledání místa činu č.l. 77-81, usnesení č.l. 82-84, 86-87, 127-128, protokol č.l. 130, rozsudek s usnesením č.l. 137-150, usnesení č.l. 202, odborné vyjádření č.l. 203-204, obžalobu č.l. 207-213, pracovní posudek č.l. 215, zprávu o pověsti č.l. 218, opis RT č.l. 219-221,
3. opatřit a konstatovat podstatný návrh spisů OS Jeseník sp. zn. 33V 47/2000, sp. zn. 38K 555/2000 a sp. zn. 85L 333/2000.

O d ů v o d n ě n í

Provedeným šetřením byl v přípravném řízení zjištěn a zadokladován skutkový děj popsáný v návrhové části obžaloby...

... Obviněný Michal Prokeš je svobodný a bezdětný. Je vyučen jako zedník a v současné době pracuje jako dělník – řidič vysokozdvizného vozíku ve firmě REX, a.s., kde nastoupil do zaměstnání 7. dubna 2004. V minulosti byl již opakovaně soudně trestán, a to vždy pro majetkovou trestnou činnost.

S ohledem na shora uvedené považuji podání obžaloby za zcela odůvodněné.

V Jeseníku dne 15. června 2004

*Kulaté razítko
Okresní státní
zastupitelství
Jeseník*

JUDr. Petr Černý
Státní zástupce

Za správnost vyhotovení: **Ludmila Stejskalová** *podpis*

Otázky???